

STELLINGEN

behorende bij het proefschrift van Janneke Wilschut “Health Effects and Costs of Colorectal Cancer Screening”

1. Voor een bevolkingsonderzoek op dikkedarmkanker is tweejaarlijks screenen van leeftijd 55 tot 75 met een immunochemische FOBT een goede optie (*dit proefschrift*).
2. Bij voldoende colonoscopie capaciteit is het aan te bevelen om iedereen bij wie met een immunochemische FOBT een hemoglobine gehalte van 50 ng/ml of meer in de ontlasting wordt gevonden, door te sturen voor een colonoscopie (*dit proefschrift*).
3. Ook bij een beperkte colonoscopiecapaciteit is voor dikkedarmkanker screening een immunochemische FOBT te prefereren boven een guaiac FOBT (*dit proefschrift*).
4. Het verhoogde risico op dikkedarmkanker bij mensen met familieleden met de ziekte wordt in belangrijke mate voorafgegaan door een vergelijkbaar verhoogd risico op adenomen (*dit proefschrift*).
5. Huidige aanbevelingen voor colonoscopie screening die zeggen dat mensen met eerstegraads familieleden met dikkedarm kanker een twee keer zo kort screenings-interval moeten aanhouden als mensen zonder, zijn zo gek nog niet (*dit proefschrift*).
6. Een eenmalige sigmoidoscopie tussen de leeftijd 55 en 65 jaar is een effectieve screeningsmethode voor dikkedarmkanker. Gezien de lage opkomst in Nederland is het in een bevolkingsonderzoek vooralsnog geen geschikte vervanging van de FIT (*Atkin, 2011 & Hol, 2010*).
7. Screening voor dikkedarmkanker wordt naar verwachting kostenbesparend door toenemend gebruik van kostbare nieuwe chemotherapieën (*Lansdorp-Vogelaar, 2009*).
8. Een vaste afkapwaarde voor de incrementele kosteneffectiviteitsratio vereist een flexibel budget, een vast budget vereist een flexibele afkapwaarde. Dit kan tot gevolg hebben dat in tijden van bezuinigen interventies die kosteneffectiever zijn dan al geïmplementeerde interventies, op de wachtlijst komen.
9. Kosteneffectiviteit is een noodzakelijke maar niet voldoende voorwaarde voor het invoeren van een screeningsprogramma (*Wilson en Jungner, 1968*).
10. Moeilijke beslissingen worden gekenmerkt door een gebrek aan onderscheidende of aantrekkelijke alternatieven (*Nijstadt, 2011*).
11. Er is sprake van een ideale inkomensverdeling als niemand wil ruilen van werk (*Tinbergen*).